Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

24 515 Preventie en bestrijding van stille armoede en sociale uitsluiting

Nr. 325 BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 februari 2016

Bij deze kom ik tegemoet aan het verzoek van het lid Krol (50Plus) (Handelingen II 2015/16, nr. 34, item 16), mede namens de groep Kuzu/Özturk (GrKÖ), om per brief te reageren op het rapport «Geldzaken in de praktijk 2015» van het Nibud. In deze brief ga ik in op het signaal van het Nibud, geef ik aan wat het kabinet doet om schulden zoveel mogelijk te voorkomen en verwijs ik naar antwoorden op schriftelijke Kamervragen Aanhangsel Handelingen II 2015/16, nr. 1349) over dit rapport.

Sinds 2005 doet het Nibud een keer in de drie jaar onderzoek naar de manier waarop Nederlanders met hun geld omgaan en hun geldzaken organiseren. Het Nibud concludeert dat in 2015 – net als in 2012 – 45% van de Nederlandse huishoudens soms moeite heeft met rondkomen. Het kabinet vindt het zorgelijk als mensen herhaaldelijk te maken hebben met betalingsachterstanden. Het is in dergelijke situaties van groot belang dat inkomsten en uitgaven zo snel mogelijk weer in evenwicht worden gebracht. Het Nibud-rapport maakt ook duidelijk dat er positief nieuws is ten aanzien van de financiële zelfredzaamheid van Nederlandse burgers. Meer Nederlanders (43%) blijken hun financiën in kaart te brengen. Zij bekijken wekelijks hun banksaldo, werken maandelijks hun administratie bij en houden minimaal één keer per jaar hun uitgaven bij. In 2012 lag dit cijfer nog op 33%. Daarnaast komen meer Nederlanders hun betalingsverplichtingen na en passen hun koopgedrag aan het beschikbare budget aan. In 2012 lag dit cijfer op 54%; nu ligt het cijfer op 58%.

Het kabinet blijft zich inzetten om de schuldenproblematiek bij mensen in Nederland zo veel mogelijk te voorkomen. In het Nibud-rapport geven respondenten aan dat zij hoge vaste lasten (zoals huur) en hoge zorgkosten als belangrijke redenen zien dat zij niet kunnen rondkomen. Het kabinet heeft de afgelopen jaren extra oog gehad voor burgers in de laagste inkomensgroepen. Voor hen geldt dat stijgende huur- en

kst-24515-325
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

zorgkosten grotendeels worden gecompenseerd via een hogere huur- en zorgtoeslag. Daarnaast houdt het kabinet de koopkracht van mensen, met name van de lagere inkomens, nauwlettend in de gaten. Zo zijn werkenden met een laag inkomen er door kabinetsbeleid fors op vooruitgegaan en zijn minima (vooral met kinderen) zo veel mogelijk ontzien. Dit jaar gaan uitkeringsgerechtigden er in doorsnee 0,7% op vooruit, omdat het kabinet de koopkracht voor deze groepen heeft gerepareerd via uitstel van de bezuiniging op de huurtoeslag, een verlenging van de tijdelijke verhoging van de zorgtoeslag en via een hoger kindgebonden budget en kinderbijslag. In reactie op de schriftelijke Kamervragen van uw leden Bashir en Karabulut[1] (beiden SP) is de Minister van Wonen en Rijksdienst, mede namens mij, ingegaan op berichten dat huurverhogingen leiden tot armoede. In reactie op schriftelijke Kamervragen van de leden Yücel, Bouwmeester en Otwin van Dijk over het rapport van Nibud, ben ik recent, mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, specifiek ingegaan op vragen omtrent de relatie met zorgkosten. Ik verwijs u hierbij graag naar deze antwoorden (Aanhangsel Handelingen II 2015/16, nr. 1349).

Tot slot wil ik benadrukken dat iedereen zelf verantwoordelijk is voor zijn financiële situatie. Maar als mensen er financieel zelf niet meer uitkomen kunnen zij terecht bij de gemeente. Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor het aanbieden van schuldhulpverlening aan hun burgers. Hier hoort ook preventie van schulden en het bieden van maatwerk bij. Uit de praktijk en uit onderzoeken, zoals het onderzoek van het Nibud en het recent uitgevoerde onderzoek Huishoudens in de rode cijfers 2015[2], blijkt dat het van groot belang is dat gemeenten deze ondersteuning laagdrempelig aanbieden. Het kabinet ondersteunt en faciliteert gemeenten hierbij, bijvoorbeeld door kennisuitwisseling hierover te bevorderen. Ook heeft het kabinet 100 miljoen euro per jaar extra uitgetrokken voor armoede- en schuldenbeleid, waarvan 90 miljoen euro voor gemeenten. Zo kunnen gemeenten meer werk maken van het voorkomen, signaleren en verhelpen van schulden.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Klijnsma

[1] Aanhangsel Handelingen II 2015/16, nr. 934
[2] Bijlage bij Kamerstuk 24 515, nr. 322